

عربی دوازدهم

۳

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

«الْعِلْمُ صَيْدٌ وَالْكِتَابَةُ قَيْدٌ.»

فَ «قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ.» رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

دانش شکار است و نوشتن بند؛ پس دانش را با نوشتن به بند آورید.

تهیه و تدوین
مهندس حسین خلیلی

(عَنْ كِتَابِ «أَنَا» لِعَبَّاسِ مَحْمُودِ الْعَقَّادِ، بِتَصَرُّفٍ)
(از کتاب "من" از عباس محمود عقاد، با دخل و تصرف)

إِنَّ الْكَتُبَ طَعَامُ الْفِكْرِ، وَ لِكُلِّ فِكْرٍ طَعَامٌ، كَمَا تَوْجَدُ أَطْعَمَةً لِكُلِّ جِسْمٍ. وَ مِنْ مَزَايَا

قطعا کتاب‌ها خوراک فکر و اندیشه هستند، و برای هر فکری خوراکی هست، همانطور که برای هر جسمی خوراک‌هایی یافت می‌شود. و از ویژگی‌های مثبت

الْجِسْمِ الْقَوِيِّ أَنَّهُ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِبًا لِنَفْسِهِ، وَ كَذَلِكَ الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ يَسْتَطِيعُ أَنْ

جسم قوی آن است که خوراک مناسب را برای خودش جذب می‌کند، و این چنین انسان عاقل می‌تواند که

يَجِدَ غِذَاءً فِكْرِيًّا فِي كُلِّ مَوْضُوعٍ، وَ إِنَّ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكَتُبِ كَالْتَّحْدِيدِ فِي

خوراک فکری در همه‌ی موضوعات پیدا کند، و قطعا محدود کردن انتخاب کتاب‌ها مانند محدود کردن

اخْتِيَارِ الطَّعَامِ، كِلَاهُمَا لَا يَكُونُ إِلَّا لِطِفْلِ أَوْ مَرِيضٍ. إِذَا كَانَ لَكَ فِكْرٌ قَادِرٌ تَسْتَطِيعُ

انتخاب خوراک است، هر دو آن‌ها (محدود کردن انتخاب کتاب و غذا) برای بیمار یا کودک است. زمانیکه فکر توانمندی داری که می‌توانی

بِهِ أَنْ تَفْهَمَ مَا تَقْرَأُ؛ فَاقْرَأْ مَا تُحِبُّ مِنَ الْكَتُبِ؛ فَالْتَّجَارِبُ لَا تُغْنِينَا عَنِ الْكَتُبِ؛ لِأَنَّ

به کمک آن بفهمی آنچه را که می‌خوانی، پس بخوان از کتاب‌ها هرچه را که می‌پسندی. تجربه‌ها ما را از کتاب‌ها بی‌نیاز نمی‌کند، زیرا

الْكَتُبُ تَجَارِبُ الْأُمَّمِ عَلَى مَرِّ آلَافِ السِّنِينَ، وَ لَا يُمَكِّنُ أَنْ تَبْلُغَ تَجْرِبَةُ الْفَرْدِ الْوَاحِدِ

کتاب‌ها تجربه‌های مردم در طی هزاران سال است و ممکن نیست که تجربه‌ی یک نفر بیش از

أَكْثَرَ مِنْ عَشْرَاتِ السِّنِينَ.

ده‌ها سال شود.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

وَلَا أَظُنُّ أَنَّ هُنَاكَ كُتُبًا مُكْرَرَةً؛ لِأَنِّي أَعْتَقِدُ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ إِذَا طَرَحَهَا أَلْفٌ
و گمان نمی‌کنم که کتاب‌های تکراری وجود داشته باشند، زیرا معتقدم زمانی که یک فکر یکسان از طرف هزار

کاتب، أَصْبَحَتْ أَلْفُ فِكْرَةٍ. وَ لِهَذَا أُرِيدُ أَنْ أَقْرَأَ فِي الْمَوْضُوعِ الْوَاحِدِ آراءَ عِدَّةٍ
نویسنده مطرح می‌شود، تبدیل می‌شود به هزار ایده و فکر. به همین دلیل می‌خواهم که در یک موضوع یکسان
نظریه‌های تعداد زیادی

كُتَابٍ؛ لِأَنَّ هَذَا الْعَمَلَ أَمْتَعٌ وَ أَنْفَعُ مِنْ قِرَاءَةِ الْمَوْضُوعَاتِ الْمُتَعَدِّدَةِ، فَمَثَلًا أَقْرَأُ
نویسنده را بخوانم؛ زیرا این عمل لذت‌بخش‌تر و سودمندتر از خواندن موضوعات مختلف است، پس مثلاً

فِي حَيَاةِ «نَابِلِيُون» آراءَ ثَلَاثِينَ كَاتِبًا، وَ أَنَا وَاثِقٌ أَنَّ كُلَّ كَاتِبٍ قَدْ وَصَفَ نَابِلِيُون
در مورد زندگی ناپلئون نظر 30 نویسنده را می‌خوانم، و مطمئن هستم که هر نویسنده‌ای ناپلئون را به ویژگی‌هایی
وصف کرده است

بِأَوْصَافٍ لَا تُشْبِهُ أَوْصَافَ الْكُتَّابِ الْآخَرِينَ.
که به ویژگی‌های (مورد اشاره‌ی) دیگر نویسندگان شبیه نیست.

فَرَبَّ كِتَابٍ يَجْتَهِدُ الْقَارِئُ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ لَا يَخْرُجُ مِنْهُ بِفَائِدَةٍ، وَ رَبَّ كِتَابٍ
چه بسا کتابی که خواننده در خواندنش تلاش کرده باشد و سپس فایده‌ای برای او نداشته باشد و چه بسا کتابی

يَتَصَفَّحُهُ قَارِئُهُ؛ فَيُؤَثِّرُ فِي نَفْسِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا يَظْهَرُ فِي آرَائِهِ. أَمَّا الْكِتَابُ الْمُفِيدُ
که خواننده‌اش آن را ورق زده باشد و (آن کتاب) در خواننده تاثیر عمیقی گذاشته باشد بطوریکه (آن تاثیر) در
نظریه‌هایش ظاهر شود. اما کتاب سودمند

فَهُوَ الَّذِي يَزِيدُ مَعْرِفَتَكَ فِي الْحَيَاةِ وَ قُوَّتَكَ عَلَى الْفَهْمِ وَ الْعَمَلِ، فَإِذَا وَجَدْتَ
آن است که شناخت تو را از زندگی و توانایی‌ات را در فهم و عمل افزایش می‌دهد پس زمانیکه یافتی

ذَلِكَ فِي كِتَابٍ، كَانَ جَدِيرًا بِالْعِنَايَةِ وَ التَّقْدِيرِ.
آن (ویژگی‌ها) را در کتابی، آن (کتاب) شایسته توجه و ستایش است.

الْعَقَّادُ أَدِيبٌ وَ صَحْفِيُّ وَ مُفَكِّرٌ وَ شَاعِرٌ مِصْرِيٌّ؛ أُمُّهُ مِنْ أَصْلِ كُرْدِيٍّ. فَكَانَ الْعَقَّادُ
عقاد نویسنده، روزنامه‌نگار، متفکر و شاعری مصری است، مادرش اصالتاً کرد است و عقاد

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

لا يَرَى الْجَمَالَ إِلَّا الْحُرِّيَّةَ؛ وَ لِهَذَا لَا نُشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ عَلَى رَعْمِ ظُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ.
زیبایی را فقط در آزادی می‌دید. و به همین دلیل علی‌رغم شرایط دشوار در زندگی‌اش چیزی جز فعالیت نمی‌بینیم.

يُقَالُ إِنَّهُ قَرَأَ آلَافَ الْكُتُبِ. وَ هُوَ مِنْ أَهَمِّ الْكُتَابِ فِي مِصْرَ. فَقَدْ أَضَافَ إِلَى
گفته می‌شود که او هزاران کتاب خواند. و او از مهم‌ترین نویسندگان در مصر است.

الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ.
و به کتابخانه‌ی عربی بیش از 100 کتاب در زمینه‌های مختلف افزوده است.

مَا دَرَسَ الْعَقَادُ إِلَّا فِي الْمَرَحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ، لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةٍ ثَانَوِيَّةٍ فِي مُحَافَظَةِ
عقاد فقط در سطح اولیه (ابتدایی) درس خواند، به دلیل نبود مدرسه متوسطه در استان

أَسْوَانَ الَّتِي وُلِدَ وَ نَشَأَ فِيهَا. وَ مَا اسْتَطَاعَتْ أُسْرَتُهُ أَنْ تُرْسِلَهُ إِلَى الْقَاهِرَةِ لِتَكْمِيلِ
اسوان که در آن به دنیا آمد و رشد کرد. و خانواده‌اش نمی‌توانست که او را برای تکمیل تحصیلاتش به قاهره بفرستد.

دِرَاسَتِهِ. فَمَا اعْتَمَدَ الْعَقَادُ إِلَّا عَلَى نَفْسِهِ. فَقَدْ تَعَلَّمَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنَ السِّيَاحِ الَّذِينَ
پس عقاد فقط به خودش اعتماد کرد (چیزی جز اعتماد به نفس نداشت). انگلیسی را آموخته بود از گردشگرانی که

كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ لِمِزْيَارَةِ الْآثَارِ التَّارِيخِيَّةِ.
برای دیدن آثار تاریخی به مصر می‌آمدند.

x ✓

أ. عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

.....
1- دَرَسَ الْعَقَادُ فِي جَامِعَةِ أَنْقَرَةَ وَ حَصَلَتْ عَلَى دُكْتُورَاهِ فَخْرِيَّةٍ مِنْهَا.

.....
2- رُبَّ كِتَابٍ تَجْتَهِدُ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ لَا تَحْصُلُ عَلَى فَايِدَةٍ مِنْهُ.

.....
3- الْكُتُبُ تَجَارِبُ آلَافِ الْعُلَمَاءِ عَلَى مَرِّ السَّنِينَ.

.....
4- تَحْدِيدُ قِرَاءَةِ الْكُتُبِ نَافِعٌ فِي رَأْيِ الْكَاتِبِ.

.....
5- يَعْتَقِدُ الْعَقَادُ أَنَّ الْجَمَالَ جَمَالُ الْحُرِّيَّةِ.

.....
6- لَا طَعَامَ لِفِكْرِ الْإِنْسَانِ.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

6- لا طَعَامَ لِفِكْرِ الْإِنْسَانِ.

ب. أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

١- لِمَاذَا لَمْ يُوَصَلِ الْعَقَادُ دِرَاسَتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ الثَّانَوِيَّةِ؟

لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةٍ ثَانَوِيَّةٍ فِي مَحَافِظَةِ أَسْوَانَ الَّتِي وُلِدَ وَنَشَأَ فِيهَا

٢- بِأَيِّ شَيْءٍ شَبَّهَ الْعَقَادُ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ؟

هُوَ شَبَّهَ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ بِالتَّحْدِيدِ فِي اخْتِيَارِ الطَّعَامِ

٣- كَمْ كِتَابًا أَضَافَ الْعَقَادُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟

هُوَ أَضَافَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ

٤- مِمَّنْ تَعَلَّمَ الْعَقَادُ اللُّغَةَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ؟

هُوَ تَعَلَّمَ اللُّغَةَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنَ السِّيَاحِ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ

٥- مَا هُوَ مِقْيَاسُ الْكُتُبِ الْمُفِيدَةِ؟

الْكِتَابُ الْمُفِيدُ هُوَ الَّذِي يَزِيدُ الْمَعْرِفَةَ فِي الْحَيَاةِ وَالْقُوَّةَ عَلَى الْفَهْمِ وَالْعَمَلِ

٦- مَا هِيَ مَزَايَا الْجِسْمِ الْقَوِيِّ؟

أَنَّهُ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِبًا لِنَفْسِهِ

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ. تَزَجِمُ مَا يَلِي، ثُمَّ عَيْنِ الْمُسْتَثْنَى وَ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ.

۱- ﴿... كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ...﴾ الْقَصَص: ۸۸

جز ذات او همه چیز نابود شونده است. (فولادوند)

۲- ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ ص: ۷۳ و ۷۴

پس همه فرشتگان یکسره سجده کردند مگر ابلیس (که) تکبر نمود و از کافران شد. (فولادوند)

۳- كُلُّ عَيْنٍ بَاكِيَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ: عَيْنُ سَهْرَتٍ^۱ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ غُضَّتٍ^۲ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ فَاصَّتٍ^۳ مِنْ حَشِيَّةِ^۴ اللَّهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

روز قیامت همه چشم‌ها گریان است مگر سه چشم: چشمی که در راه خدا بیدار ماند، چشمی که از حرام خدا بر هم نهاده شد (بسته شد)، چشمی که از پروای الهی لبریز شد.

۴- كُلُّ وَعَاءٍ^۵ يَضِيقُ^۶ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءَ الْعِلْمِ؛ فَإِنَّهُ يَتَّسِعُ^۷ بِهِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ظرفیت هر ظرفی با آنچه در آن قرار داده می‌شود کم می‌شود مگر ظرف علم که با آن (قرار دادن علم در آن) فراخ می‌شود.

۵- كُلُّ شَيْءٍ يَرُخَّصُ^۸ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ؛ فَإِنَّهُ إِذَا كَثُرَ غَلَا^۹. مَثَلُ عَرَبِيٍّ

همه چیز وقتی زیاد شود ارزان می‌شود مگر ادب، که آن وقتی زیاد شد، گران شود.

۶- لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةَ.

هیچ کدام از همکلاسی‌هایم زبان فرانسوی بلد نیستند مگر عطیه.

۷- حَلَّ الطُّلَابُ مَسَائِلَ الرِّيَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسْأَلَةً.

دانش‌آموزان (همه‌ی) سوالات ریاضی را حل کردند مگر یک سوال را.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

اِخْتَبِرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ مَيِّزْ أُسْلُوبَ الْحَصْرِ مِنْ أُسْلُوبِ الْإِسْتِثْنَاءِ.

١- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ...﴾ الْأَنْعَامُ: ٣٣

زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست.. (فولادوند)

٢- ﴿... لَا يِيَّاسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ يُونُسُ: ٨٧

تنها قوم کافران از رحمت خدا ناامید می شوند.

٣- ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...﴾ الْعَصْرُ: ٢ و ٣

همانا انسان در خسران است، مگر کسانی که ایمان آوردند و اعمال نیک انجام دادند.

٤- مَا طَالَعْتُ لَيْلَةَ الْإِمْتِحَانِ كِتَابًا إِلَّا كِتَابَ الْعَرَبِيَّةِ.

شب امتحان کتابی غیر از کتاب عربی مطالعه نکردم.

٥- قَرَأْتُ الْكِتَابَ التَّارِيخِيَّ إِلَّا مَصَادِرَهُ.

(همه‌ی) کتاب تاریخ را خواندم مگر منابعش را.

٦- إِشْتَرَيْتُ أَنْوَاعَ الْفَاكِهَةِ إِلَّا أَنْانَاسَ.

انواع میوه را خریدم مگر آناناس.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

التَّمَارِينُ

التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: اُكْتُبْ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ.

- ١- جَعَلَهُ غَنِيًّا لَا حَاجَةَ لَهُ. ....أَغْنَاهُ عَنْهُ
- ٢- شَخْصٌ يَكْتُبُ مَقَالَاتٍ فِي الصُّحُفِ. ....الصَّحَفَى
- ٣- الْمَرَحَلَةُ الدَّرَاسِيَّةُ بَعْدَ الْإِبْتِدَائِيَّةِ. ....الثَّانَوِيَّةُ
- ٤- الْعَالِمُ الَّذِي لَهُ أَفْكَارٌ عَمِيقَةٌ وَ حَدِيثَةٌ. ....المُفَكِّرُ
- ٥- الْأَوْضَاعُ وَ الْأَحْوَالُ الَّتِي نُشَاهِدُهَا حَوْلَنَا. ....الظَّرُوفُ

الْتَمْرَيْنِ الثَّانِي: ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ.

١- سِعْرُ الْعِنَبِ ..... فِي نِهَائَةِ الصَّيْفِ بِسَبَبِ وُفُورِهِ فِي السُّوقِ.

(يَعْلُو يَرْخُصُ يَكْثُرُ يَعْضُّ)

قیمت انگور در انتهای تابستان به دلیل زیاد شدن آن در بازار ارزان می شود.

٢- أَعْطَى الْمُدِيرُ مَسْئُولِيَّةَ الْمَكْتَبَةِ لِزَمِيلِي وَ هُوَ ..... بِهَا.

(جَدِيرٌ شَلَّالٌ تَلْفَازٌ ظُرُوفٌ)

مدیر مسئولیت کتابخانه را به همکلاسیام داد و او شایستهی آن بود.

٣- ذَهَبْنَا إِلَى الْبُسْتَانِ وَ ..... التُّفَّاحَاتِ وَ الرُّمَانَاتِ.

(طَبَعْنَا تَصَفَّحْنَا رَكَبْنَا أَكَلْنَا)

به باغ رفتیم و سیبها و انارها خوردیم.

٤- صَنَعْتُ ..... جَمِيلًا مِنْ خَشَبِ شَجَرَةِ الْجَوْزِ.

(وِعَاءٌ زُجَاجًا حَدِيدًا نُحَاسًا)

از پوست درخت گردو ظرف زیبایی ساختم.

٥- حَارِسُ الْفُنْدُقِ ..... كُلَّ اللَّيْلِ مَعَ زَمِيلِهِ.

(يُخَفِّضُ يُمَرِّرُ يَقْدِفُ يَسْهَرُ)

نگهبان هتل تمام شب را همراه همکارش بیدار می ماند.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

عِبَاءَةٌ
مَأْخُودٌ
مُتَذَكَّرٌ
حَمَامَةٌ
تَعَارُفٌ
جِرْبَاءٌ
عُدْوَانٌ
مَقْطُوعٌ
ظَاهِرَةٌ
أَقْلَامٌ
بِطَاقَةٌ
أَقْمَارٌ
تَعْلِيمٌ
أَنْهَارٌ
مَعْجُونٌ
بِضَاعَةٌ
سُهُولَةٌ
نَفَقَاتٌ
سِرْوَالٌ
وَالِدَةٌ
كِرَاسِيٌّ
بَهَائِمٌ
أَعْلَامٌ
أَصْنَامٌ
تِلْمِيزٌ
إِرْسَالٌ
بِرَامِجٌ
حِجَارَةٌ

الرَّمْزُ ↓

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا..... الفرقان: ٦٣

ع	د	و	ا	ن
ح	م	ا	م	ه
م	ت	ذ	ك	ر
ع	ب	ا	ء	ه
م	ب	ا	خ	و
م	ع	ا	ر	ف
م	ق	ط	و	ع
ح	ر	ب	ا	ء
ب	ق	ا	ر	ه
ب	ط	م	ا	ق
م	ف	ا	م	ن
م	ع	ج	و	ع
ب	ن	ه	ا	ر
ت	ع	ل	ي	م
س	ه	و	ل	ه
ا	ك	ن	ا	م
ك	ر	ا	س	ي
و	ا	ل	د	ه
س	ل	و	ا	ر
ب	ا	ه	ا	م
ا	ر	س	ا	ل
ا	ع	ل	ا	م
ح	ج	ا	ر	ه
ب	ر	م	ي	ذ
ب	ر	ا	م	ج

١	دشمنی
٢	کبوتر
٣	به یادآورنده
٤	چادر
٥	گرفته شده
٦	آشنایی
٧	بُریده شده
٨	آفتاب پرست
٩	پدیده
١٠	ماه ها
١١	کارت، بلیت
١٢	فیلم ها
١٣	خمیر
١٤	کالا
١٥	رودها
١٦	یاد دادن
١٧	آسانی
١٨	بُت ها
١٩	هزینه ها
٢٠	صندلی ها
٢١	مادر
٢٢	شلوار
٢٣	چارپایان
٢٤	فرستادن
٢٥	پرچم ها
٢٦	سنگ ها
٢٧	دانش آموز
٢٨	برنامه ها

الرَّمْزُ: و إذا خاطَبَهُمُ الجاهِلُونَ قالوا سَلاماً

التَّمرينُ الرَّابِعُ: عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطِّ.

{الْعُمَالُ الْمُجْتَهِدُونَ يَشْتَغِلُونَ فِي الْمَصْنَعِ} {نَجَحَتِ الطَّالِبَاتُ فِي الإِمْتِحَانِ}

الْكَلِمَةُ	التَّحْلِيلُ الصَّرْفِيُّ	الْمَحَلُّ الإِعْرَابِيُّ
١- الْعُمَالُ	أ. إِسْمٌ فَاعِلٍ، جَمْعُ تَكْسِيرٍ وَ مُفْرَدُهُ «الْعَامِلُ» ب. إِسْمٌ مُبَالِغَةٌ، جَمْعُ مُذَكَّرٍ سَالِمٍ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ فَاعِلٌ	مُبْتَدَأٌ فَاعِلٌ
٢- الْمُجْتَهِدُونَ	أ. إِسْمٌ فَاعِلٍ، جَمْعُ مُذَكَّرٍ سَالِمٍ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ ب. إِسْمٌ مَفْعُولٍ، مثنى، مُذَكَّرٌ، نَكْرَةٌ	صِفَةٌ مُضَافٌ إِلَيْهِ
٣- يَشْتَغِلُونَ	أ. فِعْلٌ مُضَارِعٌ، مَعْلُومٌ ب. فِعْلٌ مَاضٍ، مَجْهُولٌ	خَبَرٌ فَاعِلٌ
٤- الْمَصْنَعِ	أ. إِسْمٌ مَفْعُولٍ، مُفْرَدٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ ب. إِسْمٌ مَكَانٍ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مَعْرِفَةٌ	مُضَافٌ إِلَيْهِ مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرٍّ (فِي الْمَصْنَعِ: جَارٌ وَمَجْرُورٌ)
٥- نَجَحَتِ	أ. فِعْلٌ مَاضٍ، مَجْهُولٌ ب. فِعْلٌ مَاضٍ، مَعْلُومٌ	
٦- الطَّالِبَاتُ	أ. مَصْدَرٌ، جَمْعُ مُذَكَّرٍ سَالِمٍ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ ب. إِسْمٌ فَاعِلٍ، جَمْعُ مُؤنَّثٍ سَالِمٍ، مَعْرِفَةٌ	مُبْتَدَأٌ فَاعِلٌ
٧- الإِمْتِحَانِ	أ. مَصْدَرٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ ب. إِسْمٌ تَفْضِيلٍ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مُعَرَّفٌ بِالْعَلَمِيَّةِ ^٢	مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرٍّ (فِي الإِمْتِحَانِ: جَارٌ وَمَجْرُورٌ) صِفَةٌ

١- فِعْلٌ مَاضٍ: فِعْلٌ مَاضٍ ٢- مَعَرَّفٌ بِالْعَلَمِيَّةِ: مَعْرِفَةٌ بِهِ عَلَمٌ بُوْدُن

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

أ. كَمَّلِ الْفَرَاجَاتِ فِي تَرْجَمَةِ النَّصِّ التَّالِي.

هُنَاكَ طَائِرٌ يُسَمَّى «بَرْنَاكِل» يَبْنِي عُنْشَهُ فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفِعَةٍ بَعِيداً عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ. وَ عِنْدَمَا تَكْبُرُ فِرَاحُهُ، يُرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِزَ مِنْ عُنْشِهَا الْمُرْتَفِعِ. تَقْدِفُ الْفِرَاحُ نَفْسَهَا وَاحِداً وَاحِداً مِنْ جَبَلٍ يَبْلُغُ ارْتِفَاعُهُ أَكْثَرَ مِنْ أَلْفِ مِثْرٍ. وَ تَصْطَدِمُ بِالصُّخُورِ عِدَّةَ مَرَّاتٍ. يَنْتَظِرُ الْوَالِدَانِ أَسْفَلَ الْجَبَلِ وَ يَسْتَقْبِلَانِ فِرَاحَهُمَا. سُقُوطُ الْفِرَاحِ مَشْهَدٌ مُرْعِبٌ جِدًّا. وَلَكِنْ لَا فِرَارَ مِنْهُ؛ لِأَنَّهُ قِسْمٌ مِنْ حَيَاتِهَا الْقَاسِيَةِ.

نامیده می شود

پرنده ای وجود دارد که «برناکل» ..... [او] لانه اش را بر فراز کوه های بلند، دور از شکارچیان می سازد... و هنگامی که جوجه هایش ..... از آنها می خواهد از لانه بلندشان بپرند. جوجه ها یکی یکی... خودشان را از کوهی که بلندای آن به بیش از ..... هزار متر می رسد، می اندازند. و چند بار با صخره ها ..... برخورد می کنند. پدر و مادر، پایین کوه چشم به راه می شوند و به پیشواز جوجه هایشان می روند. افتادن جوجه ها صحنه ای بسیار ترسناک است. ولی هیچ گریزی از آن نیست؛ زیرا بخشی از زندگی ..... سخت... شان است.

ب. اُكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِمَا تَحْتَهُ خَطًّا.

عُنْشٌ: مَفْعُولٌ | مُرْتَفِعَةٍ: صِفْتٌ | فِرَاحٌ: فَاعِلٌ؛ هُ: مُضَافٌ إِلَيْهِ | فِرَاحٌ: فَاعِلٌ | أَلْفٌ: مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرِّ

الصُّخُورِ: مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرِّ | الْوَالِدَانِ: فَاعِلٌ | الْجَبَلِ: مُضَافٌ إِلَيْهِ | فِرَاحٌ: مَفْعُولٌ | سُقُوطٌ: مُبْتَدَأٌ
الْفِرَاحِ: مُضَافٌ إِلَيْهِ | مَشْهَدٌ: خَبَرٌ | مُرْعِبٌ: صِفْتٌ | حَيَاةٌ: مَجْرُورٌ بِحَرْفِ جَرِّ | الْقَاسِيَةِ: صِفْتٌ

ج. عَيَّنْ نَوْعَ «لَا» فِي «لَا فِرَارَ مِنْهُ.»؟ نَفْيِ جِنْسٍ

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

۵. اِيْحَتْ عَن مُتَضَادِّ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ فِي النَّصِّ: «تَحْتُ وَ بَعِيدُ وَ تَصْغُرُ وَ قَصِيرُ وَ أَقَلُّ وَ أَسْفَلُ».

تحت / فوق | بعيد / قریب | تصغر / تكبر | قصير / مرتفع | أقل / أكثر | أسفل / ارتفاع

۵. اُكْتُبْ مُفْرَدَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: «جِبَالٌ وَ مُفْتَرِسِينَ وَ فِرَاحٌ وَ صُخُورٌ وَ مَرَّاتٌ».

جبال: جَبَل | مُفْتَرِسِينَ: مُفْتَرِس | فِرَاحٌ: فِرْحَةٌ | صُخُورٌ: صَخْرَةٌ | مَرَّاتٌ: مَرَّةٌ

التَّمْرِينُ السَّادِسُ: لِلتَّرْجَمَةِ.

۱- عَلِمَ: دانست

أَعْلَمُ مِنْ: داناتراز

الْعَلَامَةُ: بسیار دانا

سَيَعْلَمُونَ: خواهند دانست

۲- اِنْتَقَلَ: جابه جاشد

لَا يَنْتَقِلُ: جابجا نمی شود

رَجَاءً، اِنْتَقِلُوا: لطفا جابجا شوید

لَنْ يَنْتَقِلَ: جابجا نخواهد شد

۳- أَرْسَلَ: فرستاد

الْمُرْسَلُ: فرستاده شده

لَا تُرْسَلُ: نفرست

أَرْسَلُ: بفرست

۴- عَبَدَ: پرستید

الْعَابِدُونَ: پرستندگان

الْمَعَابِدُ: پرستش گاهها

أُعْبِدُونِي: مرا پرستید

۵- سَاعَدَ: کمک کرد

الْمُسَاعِدُ: کمک کننده

رَجَاءً، سَاعِدُونِي: لطفا کمک کنید

هُمُ سَاعِدُونِي أَنهَا مَرَا كَمَكُ كَرَدَنَد

۶- طَبَخَ: پخت

الطَّبَاخُ: آشپز

الْمَطْبُوخُ: پخته شده

طَبَخَ: پخته شد

۷- تَكَلَّمَ: سخن گفت

التَّكَلُّمُ: سخن گفتن

تَتَكَلَّمُ: سخن می گویم

تَكَلَّمْنَا: سخن گفتیم

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

الْتَمَرِينُ السَّابِعُ : عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.

١- مُدَارَاةُ النَّاسِ نِصْفُ الْإِيمَانِ.

مُدَارَاةٌ: مبتدا النَّاسِ: مضاف اليه

نِصْفٌ: خبر الْإِيمَانِ: مضاف اليه

٢- عَدُوٌّ عَاقِلٌ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ.

عَدُوٌّ: مبتدا عَاقِلٌ: صفت خَيْرٌ: خبر

صَدِيقٌ: مجرور به حرف جر جَاهِلٌ: صفت

٣- يَا حَبِيبِي، لَا تَقُلْ كَلَامًا إِلَّا الْحَقَّ أَبَدًا.

كَلَامًا: مفعول

الْحَقُّ: مستثنى

٤- أَلْعَلُّمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.

كَالنَّقْشِ: جار و مجرور

الْحَجَرِ: مجرور به حرف جر

٥- أَضَعَفُ النَّاسِ مَنْ ضَعَفَ عَنِ كِتْمَانِ سِرِّهِ.

أَضَعَفُ: مبتدا النَّاسِ: مضاف اليه

كِتْمَانِ: مجرور به حرف جر سِرِّهِ: مضاف اليه

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

(اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ وَ اسْمِ الْمُبَالَغَةِ وَ اسْمِ التَّفْضِيلِ وَ اسْمِ الْمَكَانِ)

١- ﴿...إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ...﴾ يوسُف: ٥٣

٢- اِعْلَمْ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ.

٣- أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ.

٤- طَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنْ الْمَوْتِ.

٥- قُمْ عَنِ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا.

٦- يَوْمُ الْعَدْلِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلُومِ.

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019